

Kšicová, Danuše

Za Olegem Malevičem

Opera Slavica. 2013, vol. 23, iss. 1, pp. 49-50

ISSN 1211-7676 (print); ISSN 2336-4459 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/127251>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

vycibreného literárneho jazyka si zvolil prózu. Svojím rozprávačským umením obdaril čitateľov takmer troma desiatkami knižných titulov, v posledných týždňoch publikáciou *Juvenilie. Prózy z rokov 1963–1970* (2012) a autorskou retrospektívou literárnovedného reflektovania vlastnej tvorby *Literárna tvorba Petra Andruška s podtitulom Výber z literárnokritických ohlasov* (2013).

Andruškov literárny svet v poviedkovej, novelistickej a románovej tvorbe oslovuje čitateľa aj preto, lebo si uchováva komornosť rozprávačského vyrovnávania sa s témou, zblíži sa s ním kultúvanou autenticitou premýšľania, empatie a vedenia o človeku v role literárnej postavy.

Svet z prostých ľudských dejov v Andruškovej prozaickej tvorbe sa vyhýba rozlične aj neliterárne iniciovaným gestám, a to aj vtedy, keď sa spisovateľ dotýkal „žeravých“ spoločenských situácií.

Spoločenská daň sa musí zaplatiť aj v kultúrnych dejinách za vybočenie z radu, čo postretlo i jeho spisovateľský život v osude prózy *Evanjelium podľa človeka* (1971). Následkom i spôsobom, ako sa s touto skúsenosťou mohol a dokázal autorsky vyrovnat', sa stali témy a problémy odvíjané z návratov do času, v ktorom spomínanie poskytne kompas na dovolávanie sa mravnej a hodnotovej istoty, ako sa vydať na literárnu i svojskú cestu ďalej.

Docent PaedDr. Peter Andruška, PhD., jubiluje s vedomím toho, kto stál, či konal pri tých dejoch, udalostiach a potrebných rozhodnutiach v slovenskej kultúre, ktorými sa jeho neprehliadnuteľným pričinením dopĺňa mapa národných kultúrnych dejín.

Viera Žemberová

Za Olegem Malevičem

Ty události šly za sebou jak na filmovém plátně. 13. června 2013 jsem v pravé poledne dostala po dlouhé odmlce dopis od Olega Michajloviče, plný díky za monografii Od moderny k avantgardě a za recenzi v Lidových novinách. Snažila jsem se v ní seznámit širší veřejnost s pozoruhodným ruským vydáním Březinova souborného díla, jež vyšlo zásluhou Olega Michajloviče, jeho zesnulé ženy Viktorie Kamenské a týmu mladých petrohradských překladatelek, které doplnily konvolut překladů a studií manželů Malevičových. Na dopis jsem odpověděla okamžitě po přečtení. Do Petrohradu elektronický list doputoval po šesté hodině večer. Adresát si jej však již nestačil přečíst. Dozvěděla jsem se to dalšího dne ráno ze smutné zprávy syna Olega Maleviče Michaila. Otec mu zemřel 13. června – jedenáct dní před svými 85. narozeninami (nar. 24. 6. 1928). Tak umírají ti šťastní, kteří celý svůj život věnovali lásce. U Olega Michajloviče to byla česká literatura.

Díky ní jsme se také seznámili. Právě jsem obhájila diplomovou práci o Karlu Čapkovi a jeho novinářské činnosti. Při té příležitosti jsem navštívila i Olgu Scheinpflugovou a získala od ní řadu fotografií, které jsem věnovala Olegu Malevičovi pro jeho připravovanou monografii (M. 1968, 1989). Tak začalo naše dlouholeté přátelství. Setkávali jsme se často za mých studijních stáží v Petrohradě, kde při české ambasádě založil a po dlouhá léta vedl Společnost bratří Čapků. Později jsem jezdila na konference, které pořádal nebo jichž se aktivně zúčastňoval. Jedna z nich byla věnována T. G. Masarykovi, jehož Rusko

a Evropa se tehdy připravovalo pro ruské vydání. Oleg Michajlovič přeložil s V. Kamen-skou dodatečně vydaný 3. díl (Petrohrad 2003). Jednou jsem je navštívila i v jejich útul-ném bytě v Divenské ulici. Před vchodem do dvorního traktu tam sedávaly zdejší pamět-nice. Setkání bývala i v Brně. R. 1993 se petrohradský badatel zúčastnil naší konference k počtě Franka Wollmana. Později sem jezdil studovat Březinovu knihovnu v Moravské zemské knihovně. V rámci své účasti na březinovské konferenci v Jaroměřicích nad Rokytnou v září r. 2008 přednášel i na brněnském Ústavu slavistiky.

Oleg Malevič měl za sebou dlouhý a plodný život. Po absolvování leningradské uni-verzity, završené obhajobou kandidatury, studoval začátkem 60. let dva semestry na Kar-lově univerzitě, která mu r. 1998 udělila čestný doktorát. To již měl za sebou řadu stu-dijních pobytů v českých zemích a další monografie o Vladislavu Vančurovi (Leningrad 1973) a Bratřech Čapkových (Praha 1999). Od r. 1968 byl členem sovětského Svazu spi-sovatelů, což mu umožňovalo svobodné postavení publicisty, překladatele a básníka. (Vy-dal sbírky básní Chodec, L. 1991 a Mezi dvěma polibky, SPb. 2009.) Svoje překlady českých a slovenských autorů K. Poláčka, K. Světlé, P. Karvaše, bratří Čapků, V. Záva-dy, P. Kohouta, Samo Chalupky a mnoha dalších vytvářel po celý život. Všestranný talent mu umožňoval překládat prózu, dramata i poezii a samozřejmě i práce literárněvědné. Za svou záslušnou činnost byl odměněn četnými vyznamenáními Československé i České akademie věd, Českého i Sovětského ministerstva kultury. Stal se i laureátem mezinárodní ceny Bohemica. Jakousi symbolickou tečkou, kterou již nestačil zmínit ve své internetové bibliografii, je zmíněné komplexní vydání Březinova básnického díla, jež vyšlo v Petro-hradě r. r. 2012 a bylo nedávno – v květnu r. 2013 – slavnostně uvedeno na český trh na pražském knižním veletrhu. Život Olega Maleviče naplněný tvůrčí prací tak byl důstojně završen.

Danuše Kšicová